6005

xxx

1

Mt 49 - S.II

24.VI.944.

Wiadomości ogólne.

Przygotowania wojenne.

W 1938 r. przeprowadzono w Polsce badania pokładów manganu znajdujących się na granicy polsko-rumuńskiej, 100 km od najbliższej stacji kolejowej w bardzo trudno dostępnej części Czarnohory. W wyniku badań prof. Jan Nowak /zmarły w 1940 r. po powrocie z obozu w Sachsenhausen/ oraz inż. Tokarski ustalili rozmiary pokładów na 10 milionów ton, inny geolog z Państw.Inst.Geolog. na 14 tys. ton. Ta rozbieżność poglądów sprawiła, że Niemcy organizując w Krakowie przed trzema laty instytut badania gleb dostawszy prace te do ręki przestali interesować się ich wynikami, nie biorąc ich poważnie /podczas gdy bolszewicy pracę inż. Tokarskiego przetłumaczyli jeszcze w 1939 r. na język ros./. Dopiero obecnie jeden z młodych geologów niem. obecnie w wojsku w randze porucznika SS zgłosił się we Lwowie do jednego z żyjących geologów z żądaniami wyjaśnienia. Wezwano geologów do Krakowa dla wyjaśnienia przez nich różnic wyników ich prac. Kierownik instytutu badania gleb Frickman został usunięty, za nie zwrócenie należytej uwagi na prace polskie w tym zakresie. Porucznik SS, który tę sprawę wyciągnął na światło dzienne otrzymał rangę majora, polskim uczonym ofiarowywano wszelkie ułatwienia w przeniesieniu się z miasta do miasta, przyznaniu mieszkania itp. kłopotach, w jakich w danym momencie byli; równocześnie zaś rozpoczęli Niemcy na wielką skalę kopanie manganu. Wysłali tam robotników ubranych w mundury SS i spieszą się, gdyż bolszewicy lada dzień mogą ten teren zająć. Według opinii niem. Melitopol tylko dla tego był tak długo broniony, że chodziło o utrzymanie kopalń manganu. Na terenie Polski jest tylko jedna czynna obecnie kopalnia manganu w Pińczowie, dająca rocznie 50 tys. ton. Mangan ten wydobyty jest bardzo drogi, cena urzędowa wynosi kilka złotych za kg. Mangan jest nieodzowny do wyrobu stali.

-

Niemcy wysyłają z GG do Rzeszy swych ludzi dla szkolenia ich w użyciu gazów bojowych.

-

Przygotowania do obrony przeciwlotniczej na terenie GG wyglądają dość słabo. W okręgu krakowskim działa przeciwlotnicze umieszczone zostały koło linij kolejowych m.i. w okolicach Bochni, na linii Kraków-Lwów, poza tym na linii Zakopane-Nowy Sącz na stacji Mszana Dolna. W wielu miejscach natomiast wodzi się imitacje obrony opl., działa drewniane nakryte płachtami, naśladujące do złudzenia prawdziwe /Zaryte na linii Zakopane-Nowy Sącz, Kocmyrzów koło Krakowa/.

Bez porównania lepiej wygląda obrona przeciwlotn. na terenach włączonych do Rzeszy, Zakłady syntetycznej benzyny w Oświęcimiu, znajdujące się na obszarze obozu karnego, bronione są przez kilkadziesiąt balonów, przygotowanych do napełnienia i wypuszczenia w górę, oraz przez działa przeciwlotnicze.

-

Koło Kolbuszowej i Mielca rozpoczęły się na nowo, przerwane na czas jakiś ćwiczenia w wyrzuceniu pocisków rakietowych.

-

W Mogile koło Krakowa prowadzone są wielkie roboty wojskowe pozostające w związku ze znajdującym się w Czyżynach lotniskiem. Cały duży teren jest oddzielony i obstawiony strażą, częściowo maskowany przy pomocy specjalnych siatek. W pobliżu przy budowie drogi itp. robotach ziemnych zatrudnieni są robotnicy Polacy, jeńcy bolszewiccy i grupy Żydówek z Węgier. Wyżywienie i traktowanie robotników dobre.

Wiadomości kolejowe.

W nocy z dn.18/19.VI. miała miejsce wielka katastrofa kolejowa pod Krzeszowicami na lini Kraków-Trzebinia. Zniszczeniu uległ, wskutek podłożenia materiałów wybuchowych, transport wojskowy idący na zach. Na niego najechał następnie pociąg z Krakowa do Warszawy. Szczegóły podamy w następnym Mt. Ruch kolejowy z Częstochowy do Krakowa kierowany był na Oświęcim.

Wiadomości gospodarcze.

O sprawności pracy niemieckiej świadczy dobitnie fakt ciągłego zmieniania oznaczeń, mających określić ważność danej roboty i jej konieczność wykonania przed robotami innymi. Roboty pilne oznaczono początkowo jako S, bardziej pilne SS. W krótkim czasie wskutek łapówek bardzo wiele robót zaczęło dostawać oznaczenie SS i wywiązała się konieczność zastosowania nowych oznaczeń dla robót jeszcze pilniejszych. Wtedy przyszło określenie DE, a grupę SS podzielono na kilka. I to jednak nie wystarczało. Obecnie jest jeszcze nowa grupa, najpilniejszych robót tzw. Jaegerstab.

-

Roboty około przeniesienia fabryki silników z Mielca do Wieliczki otrzymały najwyższą Dringlichkeitsstuffe. Mimo to jednak nam donoszą, że urząd gospodarowania metalem /Bewirtschaftungsstelle/ nie przyznał początkowo zupełnie na ten cel stali.

Z ostatniej chwili.

~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ W dn.21.VI. bawił w Krakowie zastępca ministra "für Rüstung und Kriegsproduktion" Sperr a.
W czasie pobytu w Krakowie wyjeżdżał on autem do Wieliczki. Głównym celemm przyjazdu było zwiedzenie urządzeń w Wieliczce związanych z przygotowaniem przeniesienia do tamtejstej kopalni fabryki samolotów /czy raczej fabryki nowej broni niemieckiej ?/ z Mielca. Był bardzo niezadowolony z wyników inspekcji, co znalazło wyraz w naganach udzielonych pracującym tam Niemcom. Być może że przyjazd ten pozostaje w związku z chęcią przyspieszenia robót, wobec tego że według krążących pogłosek samol.alianckie były nad Mielcem i fotografowały obiekty fabryczne.

-

Jak się dowiadujemy fabryka silników z Rzeszowa /dawniej Flugmotorenwerk Reichshof, obecnie "Dębak"/ ma być w najbliższym czasie przeniesiona do Kamieńska koło Radomska.

Wiadomości z Krakowa.

Propaganda niem.

N.Zorganizowali w ostatnich dniach w oknie wystawowym firmy kuśnierskiej "Trąbka i syn" przy ul.Szewskiej wystawę antybolszewicką. Na środku umieszczono duży i barwny obraz-afisz, przedstawiający pochód zesłańców z pośród ludności cywilnej. Opieszałych lub opornych żołnierz bolszewicki popędza kolbą karabinu. Nad wszystkim góruje głowa Lenina. Obraz opatrzony jest napisem "Lenin mówi - "Swoboda to mieszczańskí przesąd". Inne obrazy przedstawiają niedolę dzieci, których wynędzniałe zwłoki masami zalegają pola, lub nędze i niedolę opuszczonych dzieci, którym zabrano matki. Jeszcze inne ilustrują los chłopów i deportowanych w głąb Sybiru lub też los ofiar czerezwyczajki. Każdy z tych obrazów opatrzony jest odpowiednim podpisem. A więc: "Los młodzieży w raju bolszewickim" - "Uwolnienie chłopa według systemu bolszewickiego" - "Matka i dziecko. Przeraźnie ogania Europejczyka na widok tych ofiar okrutnego, zwierzęcego bestialstwa" - "Lochy GPU są miejscami strasznych tortur i nieopisanego okrucieństwa" - "Tysiące deportowanych ginie w czasie transportów trwających po kilka tygodni" - "Ponad 40 milionów ludzi padło w czasie od 1917 do 1944 r. ofiarą bolszewickiej żądzy mordowania". Oprócz tego znajdują się też cytaty. I tak cytat z przemówienia sowieckiego żyda Jarosławskiego, jakie wygłosił w Moskwie, na kongresie Żydów dn.18.VII.1934 r.: "Reżim sowiecki nie gwarantuje wolności, gwarantuje tylko dyktaturę Żydowstwa". Następnym jest cytat z ogłoszonej w języku angielskim pracy dra.Oskara Levy: "My, którzy obiecaliśmy zaprowadzić was do nowego nieba, zawiedliśmy was do nowego piekła". Osobny obraz przedstawia mapkę wschodnich kresów Polski i kraje Europy północno-wschodniej. Kresy aż po Kowel i Lwów już są w mocy ręki znaczonej czerwoną pięcioramienną gwiazdą. Ręka ta jak szpony, wyciąga się następnie po resztę naszych ziem i po kraje północno-wschodnie. Na boku tego obrazu - mapki umieszczony jest cytat z dzieła Ilii Ehrenburga pt. "Światowy trust zniszczenia" - "Obrócimy wszystkie miasta i kraje Europy w kupę gruzów i popiołu, całą zaś Europę zamienimy w jedną wielką pustynię. Moloch bolszewik będzie tryumfował i poda rękę Stanom Zjednoczonym - potędze, która z nim razem dąży do wspólnego celu, do panowania Żydów nad światem". Cytat ten opatrzony jest komentarzem: "Wolność europejska według programu bolszewickiego".

-

Zakłady poprawcze dla chłopców w Ojcowie i Bronowicach oraz Kochanowie ma zwiedzić Frank w towarzystwie Burgsdorfa i jakiejś wysokiej figury z Berlina. W związku z tym dwa pierwsze zakłady pozostające pod zarządem Wydziału Opieki Społ.Miasta Krakowa są przerabiane i adaptowane dla celów reprezentacyjnych. Zakupione zostały dla chłopców szczoteczki i pasty do zębów, ręczniki, pościel, koce, wszystkiego tego jednak obecnie nie wolno używać, sam lokal jest bielony, tynkowany, przebudowywane klozety i dobudowywane różne dodatkowe pomieszczenia gospodarcze. Wstawiane są nawet biurka dla personelu, również nie do użytku na razie /bez kluczy np. jednak szuflady pozamykane/.-

-

Gubernator okręgu krakowskiego odbył podróż propagandową do Krosna i Jasła. Szczegóły pobytu i przemówień podaje Krakauer Zeitung z dn.23.VI.

-

Nastroje niem.

Kierownik Bibl.Jagiell. Niemiec Abb niepokoi się losem biblioteki w razie nalotów. Chciałby koniecznie przenieść książki do jakiegoś klasztoru na Śląsku. Zapytuje Polaków czy biorą na swoje sumienie spalenie się książek w razie pozostawienia ich w Krakowie. Polacy z kolei zapytali go czy bierze na swoje sumienie spalenie się książek w wypadku przeniesienia ich na Śląsk.

-

W ub.tygodniu miało miejsce na ul.Śląskiej w godzinach policyjnych legitymowanie dwóch przechodzących ulicą Niemców cyw. przez członka NSDAP w mundurze żółtym. Legitymujący zaczął wymyślać cywilom że nie należą do partii. Przechodzący obok dwaj żołnierze niemieccy oswobodzili cywilów a hitlerowca zabrali do bramy przy ul. Lubelskiej, skąd wyszedł pobity i obłocony.

-

Oficer niem. z ręką na temblaku poczęstował w tramwaju papierosem Polaka, który mu ustąpił miejsca ze względu na jego kalectwo. Siedzący obok Niemiec w cywilnym ubraniu zaczął go ostro krytykować, spotykając się jednak z odpowiedzią, że gdyby był zdrowy dałby mu po twarzy. Na to trzeci świadek, żołnierz niem. w mundurze zerwał się z okrzykiem "Zu Befehl, Herr Leutnant" uderzył cywila w twarz, ku wielkiej radości obserwujących Polaków.

Ruch ulicy - represje.

Dn.20.VI. miała miejsce łapanka w Bronowicach około godz.6 popołudniu. Tego samego dnia na ul.Gertrudy dwóch żandarmów zatrzymywało wszystkie auta i sprawdzało papiery. - Na tandecie tajniak /w cywilnym ubraniu/ odbierał masło kobietom, i sprawdzał niektórym papiery. Koło południa zajechało na plac auto ciężarowe z wojskiem w hełmach. Ludzie rzucili się do ucieczki. Mówiono, że przyjechali w poszukiwaniu żołnierzy. Dn.21.VI. na ul.Wygilskiej patrol składający się z trzech żołnierzy w hełmach i z maszynowymi pistoletami zatrzymał jadącego chodnikiem listonosza na rowerze. Sprawdzanie dokumentów i zapiski trwały bardzo długo. Przejeżdżającego w tym czasie na rowerze po chodniku żołnierza~~ext~~ nie zatrzymali.

-

Na bramie klasztoru OO Karmelitów Bosych mieszczącego się na ul. Rakowickiej przybili Niemcy w dn.21.VI. nakaz, aby w przeciągu 24-godzin klasztor został całkowicie opróżniony. Dla ustnego omówienia wywieszonego rozporządzenia Niemcy przyszli dopiero w cztery godziny po tym.

-

W dn.21.VI. w godz. 17-18.3o zamknięty był przejazd koło dawnego gmachu Coll.Novum /ul.Gołębia 24/ oraz dawnej Biblioteki Jagiell. /obecnie Institut für Ostarbeit/. Ulicą Św.Anny ~~xxxxxxxx~~ nie wolno było przechodzić Polakom. Przed instytutem stał szereg aut niem. które rozjechały się ok.godz.18.3o. Koło godz. 20.3o zatrzymane były na czas jakiś tramwaje i rozstawione patrole z powodu przejazdu aut niem. ulicami Starowiślną i Potockiego w kierunku dworca. ~~Nie udało się ustalić, kto bawił w tym dniu w Krakowie.~~

-

Od dnia 20 bm. wolno z powrotem do więzienia na Montelupich podawać paczki żywnościowe dla więźniów o wadze do 2 kg za pośrednictwem Patronatu.

Opl. i inne zarządzenia.

W dniu 21.VI. był alarm w Krakowie w godzinach przedpołudniowych.

5

~~Między obwieszczeniami urzędowymi z dn.23.VI.~~ Według obwieszczenia urzędowego z dn.23.VI. dnia 25 czerwca między 21 a 22 godz. będą się odbywać ostre strzelania artylerii przeciwlotn. na stadionie w Krakowie na błoniach. Wstęp do stref niebezpiecz. jest połączony z niebezpieczeństwem życia. Strzelania artylerii będą się powtarzać każdego 5, 15, i 25 aż do odwołania.

-

Uczniowie szkół zawodowych przechodzić muszą obecnie obowiązkowy kurs strażacki dla celów opl. Wykłady odbywają się 2 razy w tygodniu w budynku szkoły technicznej.

-

Na kioskach krak. rozlepione są zarządzenia: z dn.4.VI. o obowiązkowej zbiórce odpadków i starzyzny, z dn.5 bm. o obowiązkowym zgłoszeniu zapasu miedzi, z dn.14.VI. o obowiązkowym zgłoszeniu obszarów poddanych uprawie jarzyn na terenie miasta Krakowa.

-

Goniec Krak. z dnia 22.VI. przynosi zarządzenie, że znajdujące się na terenie GG urządzenia generatorowe lub ich części, które nie są wbudowane w samochody, należy zgłosić do 20 lipca rządowi GG. Pojazdy mechaniczne, które zostały zaopatrzone w urządzenia generatorowe przed 20 lutym bez wezwania do przebudowy, muszą być zgłoszone do 20 lipca. Ponownie zwraca się uwagę na wyrób generatorów lub ich części zastępczych jest wzbroniony.

Urzędowe obwieszczenia: "Wszyscy uchodźcy ze wschodnich obszarów, zatrzymujący się w GG. podobnie jak i wszyscy ewakuowani są obowiązani zarejestrować się w urzędach pracy. Obecnie starostowie otrzymali od władz polecenie uzależnienia udzielenia pozwolenia na pobyt od potwierdzenia urzędu pracy co do dokonanej rejestracji.

Uchodźcy ze wschodu.

Ok.20 bm. zwolniono z obozu urzędu pracy przy ul.Prądnickiej prawie cały wspomniany w poprzednim Wt transport z Buczacza, kierując ok.1.200 ludzi do powiatu miechowskiego. Zwolniono również transport z kolonii św.Józefa koło Kołomyji. Drugi transport z pod Kołomyji /kolonia św.Stanisława/ został wskutek starań zwolniony już w Tarnowie i skierowany do okolic Brzeska w pow.tarnowskim. R wysłała ze swej strony w dniu 21.bm. do Miechowa transport 40 osób dorosłych, oraz tego samego dnia 2 transporty dzieci: 42xx do Opatowa oraz 15 chłopców do N.Sącza na naukę stolarki. R organizuje nowy zakład dla dzieci w Przemykowie, pow.miechowski.

-

Pomoc rodzinom

Polaków pracujących w Rzeszy organizowana jest przez R w porozumieniu z i z funduszów przyznanych na ten cel przez Niemców. To też zasady ~~xxxxxxxxxxxx~~ przyznawania zasiłków zostały narzucone również przez władze. Zasiłki otrzymują jedynie te rodziny, których główni żywiciele znajdują się w Rzeszy, w wysokości 40 /w miastach wydzielonych 50 / zł miesięcznie. R otrzymała dotąd na ten cel 8 milionów zł. Po dłuższy czas trwającym opracowywaniu i kwalifikowaniu nadeszłych za pośrednictwem poszczególnych Komitetów wniosków w ciągu marca wypłacono za okres 6 miesięcy wstecz po 240 zł /w miastach wydzielonych po 300 zł/, na rodzinę, następujące sumy: w okr.lubelskim 877.620.- zł, okręg Galicja 322.080.- zł, okręg warszawski i W-wa miasto 330.300.- zł W-wa powiat 289.920,/Garwolin 71.250, Grójec 69.840. Łowicz 189.120, Mińsk Maz. 43.680, Ostrów Maz.42.000, Siedlce 54.480, Sochaczew 273.600, Sokołów 43.320/, w ciągu kwietnia okręg krakowski - Kraków miasto 80,700, Kr.powiat 364.300, Dębica 163.920, Jasło 127.440, Miechów 173.760, N.Targ 115.920, Rzeszów 115.440, Tarnów 210.240, Jarosław 169,680, Krosno 131,040, N.Sącz 213.360, Przemyśl 41.760, Sambor 24.480, razem 1,932.540. Okręg radomski, Radom miasto 52.200, Radom powiat 76.560, Częstochowa 248.100, Jędrzejów 114.720, Kielce 51.300, Kielce powiat 171,120, Końskie 135.840, Opatów 156.00, Radomsko 280.550, Starachowice 54.320 i dla Galicji dodatkowo naprzód za 4 miesiące /1.IV.-31.VII.944/.

Również w ciągu kwietnia zaczęto wysyłać paczki do rodzin pracujących w Rzeszy a obarczonych wielką ilością dzieci, oraz miała miejsce interwencja R w sprawie losu robotników polskich w Rzeszy /p.Wt poprzednie/. W ciągu maja wreszcie dla okr.Galicja 21.460, okr.krakowskiego 899.860, lubelskiego 596.720, radomskiego 609.240, warszawskiego 443.260, razem 2,570.540.- zł z czego na poszczególne Komitety wypada: Okr.krakowski Polski Komitet Opiekuńczy Dębica 75.420, Jasło 59.980, Jarosław 77.920, Kraków-m. 36.220, Kraków-pow. 173.760, Krosno 62.020, Miechów 79.080, N.Sącz 97.980, Przemyśl 19.520, Rzeszów 53.760, Sanok 11.080, Tarnów 99.180, Nowy Targ ------, razem 899.860.- zł. Okręg warszawski Pol.K.O. Grójec 35.360, Łowicz 79.480, Mińsk Maz. 21.040, Ostrów Maz.19,480, Siedlce 35,880, Sokołów 19.860, Warszawa-m. 114.040, W-wa pow.130.120, razem 443.260.- zł.Okręg radomski Pol.K.O. Busko 208.380, Piotrków 245.820, Tomaszów Maz. 155.040, razem 609.240. Okręg lubelski Pol. K.O. Biała Podlaska 34.280, Biłgoraj 85.480, Chełm 41.240, Hrubieszów 27.200, Krasnystaw 27.940, Kraśnik 77.640, Lublin 68.720, Puławy 22.720, Radzyń 14.260, Zamość 197.240, razem 596.720 zł. Okr.Galicja Pol.K.O. Drohobycz 920.- zł, Lwów-m. 10.080, Stryj 840, Złoczów 9.640, razem 21.460.- zł

Obecnie do R napływają ciągle wnioski nowe, których spodziewać się należy jeszcze kilka tysięcy. R stara się u władz niem. o przyznanie na ten cel dodatkowych kredytów.

Sport.

W najbliższą niedzielę tj. w dn.25.VI. mają się odbyć w Krakowie następujące mecze piłkarskie: na boisku "Garbarni" o godz.9.oo Nadwiślan-Łagiewniczanka, o godz.11.oo Cracovia-Rakowiczanka, o godz.14.oo Garbarnia-Borek, o godz.16.oo Groble-Wisła. Na boisku Rakowiczanki o godz.13.oo Krakus-Nadwiślan II, o godz.15.oo Krowodrza-Wieczysta; na boisku Borek: o godz.13.00 Orzeł-Czyżynianka, o godz.15.oo Wałonia II- Pocztowy; na boisku Olsza: o godz.11.oo Olsza-Wolania;na boisku Bieńczyce o godz.14.oo Tęcza-Łagiewianka II. Są to mecze w ramach turnieju piłkarskiego o puhar na rok 1944 /grupa pierwsza i druga/. Wydany został terminarz turniejz na czas od 4.VI. do 30.VII.1930 r. W turnieju bierze udział 12 zespołów.

Ogłoszenie turnieju i wzięcie udziału szeregu Klubów jest wyrazem chwilowego przynajmniej skonsolidowania się krakowskich i podkrakowskich piłkarzy po ostatnim przełomie jaki tam wystąpił, przy czym jednak nie należy zapominać że kierownictwo turnieju pozostaje w rękach zwolenników rozłamu chcących tworzyć tzw. ligę, przeciwstawiając się poprzednim władzom /tzw. kierownictwu rozgrywek piłkarskich/ i idącą na porozumienie się z czynnikami niem.

/czego dowodem dojście do skutku wspomnianej w poprz.mt wizyty u Burgsdorfa /.Na czele stoją pp. Wilga ,Stus , Kwaśniewski .

Przypominamy losy piłkarstwa w Krakowie w roku ubiegłym, na podstawie drukowanego sprawozdania kierownictwa turnieju piłki nożnej o mistrzostwa Krakowa w r.1943:

Turniej rozpoczął się,po rocznej przerwie w grach , w czerwcu / 13 i 20/ 1943 r. na podstawie uchwały zebrania delegatów z zespołów odbytego w dniu 6.VI. Wzięło w nim udział początkowo 16 , potem jeszcze dalszych 6 zespołów. Kierownictwo turnieju obj objęli :Karol Kozłowski /przew./ , Tad. Janik, Jan Kwaśniewski i Michał Kożuch, Bol.Pacia, i Jan Wiatr /później namiejsce tego ostatniego Jerzy Kliencek/.-Agendy sędziowskie prowadzili początkowo Jesionka Stan. i Wodka Al.-W dniu 14.IX. wybrano formalnie zarząd , do którego weszli : Jasionka St., /przew./,WodkaAl.,Bill Edward,Mitusinski Tad.- Ufundowano nagrodę jubileuszową dla Łagiewianki , oraz specjalną nagrodę przez p. Mytnika Józ. dla najbardziej "fair" grającej drużyny /otrzymała Krakowianka /.Pozatem kol.sędziów przekazało do RGO kwotę zł.1000, za co otrzymało specjalne podziękowanie.

12.IX. zostały ukonczone zawody o mistrzostwo w grupach. Koncowa tabela rozgrywek finałowych o mistrz. piłkarskie na roku 1943 przedstawiała się następująco :

1.Cracovia	5 gier,	8 punktow,	stosunek bramek			12:2
2.Wisła	5	" 7	"	"	"	15:6
3.Garbarnia	5	" 5	"	"	"	10:8
4.Olsza	5	" 5	"	"	"	8:2
5.Groble	5	" 4	"	"	"	7:13
6.Krakowianka	5	" 0	"	"	"	4:20

W koncu wrzesnia uchwalono rozgrywki między drużynami, które poprzednio odpadły.Trwały one trzy tygodnie , ale wskutek zatargów i awantur / które zresztą trwały przez cały czas turnieju także / musiały zostać przerwane. Przytaczamy dosłowny tekst uchwały :"

Wobec coraz -

[illegible]

"Wobec coraz częściej powtarzających się ekscesów na boisku, jak też braku jakichkolwiek władz sportowych mających moc przeciwdziałania i ukarania przestępstw zawodników i klubów w czasie zawodów, sędziowie piłkarscy w trosce o prawdziwy sport i swoje bezpieczeństwo uznają za stosowne nie prowadzić zawodów piłkarskich począwszy od dnia 26 października 1943 r. do czasu zaistnienia odpowiednich warunków".

W kwietniu 1944 r. rozpoczęły się nowe zatargi tym razem już pomiędzy zarządem. Jeden z członków rozdawał pomiędzy innych drukowane zarzuty pod adresem przewodniczącego i jego zwolenników, co tamci odparli dowodami i kwitami. - Pierwsze rozgrywki o mistrzostwo na rok 1944 organizowane przez dotychczasowy zarząd odbyte w początkach maja zostały unieważnione, następne w połowie maja odwołane ponieważ "kilka zespołów wniosło do kierownictwa rozgrywek piłkarskich pismo zbiorowe z wycofaniem się z dalszych rozgrywek, oraz zawiadomieniem, że tworzą ligę z 14 zespołów i wybierają nowy zarząd."

1.VI. Krakowskie kolegium sędziowskie piłki nożnej zawiadomiło kluby, że " w związku z rozłamem w piłkarstwie krakowskim oraz z uwagi na uchwałę walnego zebrania kolegium sędziów z dnia 13.V. prosimy o wstrzymanie się od prowadzenia wszelkich zawodów piłkarskich aż do czasu załatwienia konfliktu". Tymczasem jednak w tymże dniu

1.VI. wyszedł pierwszy okólnik grona sędziów niezależnych, które - jak piszą "służy nie a ludziom, którzy mogą się zmieniać, ale wyłącznie idei sportowej, jako wartości niezmiennej i ciągłej" i wobec tego podjęło się prowadzić zawody zarówno dla kierownictwa rozgrywek piłkarskich jak i kierownictwa turnieju puharowego /tzw.ligi/. Czwartym z rzędu okólnikiem tegoż grona sędziów jest wspomniany wyżej terminarz turnieju.

Jak się dowiadujemy z kół organiz. wizyta u Burgsdorffa wywołała duże niezadowolenie wśród czynników organizacyjnych, które zainteresowały się bliżej tą sprawą.

Wiadomości z terenu.

Powiat krakowski

Osiem mieszkanek Stanisławic koło Bochni ukarany[c]h zostało w dn. 18 bm. ostrzyżeniem włosów za utrzymywanie zażyłych stosunków z Niemcami, każda z nich musiała złożyć ponadto 500 zł grzywny.

-

Do Niepołomic przyjechało w dniu 21 bm. kilkuset chłopców ukraińskich w wieku do lat 13-tu, umieszczeni oni zostali w koszarach i przebrani przez Niemców w jednolite niebieskie umundurowania. Jak się dowiadujemy nie jest to ostatni tego rodzaju transport.

-

Na majątek liegenschaftu w Kokotowie /koło przyst.kolej. Węgrzce Wielkie/ usiłowała rankiem dn.19.VI. dokonać napadu grupa dywersyjna. Dozorca majątku dostrzegłszy zbliżających się napastników, zaalarmował przebywających w majątku Niemców, którzy z kolei uwiadomili telefonicznie policję niem. W następstwie wynikłej walki, w której brali udział i przywiezieni kałmucy - 1 Kałmuk został ciężko ranny, a 1 z dywersantów poniósł śmierć. - Przeprowadzając rewizję w dn.21 bm. w tymże Kokotowie, znalazła policja niem. w zagrodzie Sanoka Ludwika ukryte 2 karabiny, 2 rewolwery oraz podziemną prasę. Rodzina Sanoka /matka, siostra i brat/ zbiegła jeszcze przed rewizją, sam zaś Ludwik Sanok /przynależny do Str.Lud./ został aresztowany, zdołał jednak prowadzony na posterunek zbiec konwojującym go Niemcom.

-

Wieliczka. Ukończona została budowa 10 baraków /w pobliżu parku/ przeznaczonych dla Żydów. W pobliżu rozpoczęto budować dalsze baraki, przeznaczenie których nie jest na razie znane. Starostwo wydało polecenie miejscowej Delegaturze Komitetu Opiekuńczego wezwania ludności Wieliczki do podania nazwisk i adresów jeńców Polaków w obozach niemieckich. Wywołało zaniepokojenie wśród ludności.

Powiat miechowski.

Jak się dowiadujemy z jednej z gmin pow.miechowskiego przeglądanie ksiąg meldunkowych przez gestapo miało następujący przebieg. Przyjeżdżał urzędnik gestapo z osłoną trzech ludzi, zamykał się w osobnym pokoju, gdzie przeglądał osobiście meldunkowe księgi, o ile się można zorientować chodziło tu głównie o nowe meldunki.

W Miechowie jest stałe ostre pogotowie policji "Wachy" stoją z bronią złożoną do strzału z palcem na cynglu. Niemcy mają się stale obawiać desyntów - desanty takowe zresztą w istocie miały miejsce.

-

Las nocą żyje - lasów tych niestety szczególnie w niektórych częściach powiatu jest zbyt mało, już często nie mieszczą ludzi, zachodzą więc obawy konieczności wyjścia z lasu, co nasuwa duże trudności i potęgują niebezpieczeństwo.

-

W jednej wsi około 20.VI. miało miejsce nieopatrzne ujawnienie się kilku członków AK, chcieli oni zrobić "porządek" na weselu, przybyli w mundurach i zostali , jako że rekrutowali się z miejscowego społeczeństwa, przez wszystkich rozpoznani. Są obawy czy to nie pociągnie za sobą jakichś przykrych następstw.

.10

Według wiadom. z Gońca Krak. dn.15.VI. została zastrzelona przy pracy na polu mieszkanka Kazimierzy Wielkiej Wilk Wiktoria.

-

Z dn.21.VI. z rzeki Niedzicy wyłowiono zwłoki nieznanego mężczyzny lat około 40, niedaleko wsi Rejsce. Topielec nie miał żadnych dokumentów przy sobie. Trzech bandytów obrabowało maj. Kazimierza Janota, gm. Kocemin.

-

Z dn.22.VI. We wsi Swojczany gm.Teryca koło Wolbromu zamordowano w nocy Jana Mentela, jego córkę Bronisławę oraz syna Stefana. Powód nieznany.

Powiat nowotarski.

Zabity w pierwszy dzień Zielonych Świąt w Zakopanem Niemiec był to kapitan z org.Todta, którego od dłuższego czasu poszukiwali Niemcy, chcąc go zabić w wyniku jakichś wewnętrznych porachunków. W odwet - jak wspomnieliśmy - rozstrzelano 20 Polaków przywiezionych z Krakowa. Ostatnio sytuacja złagodniała, na terenie całego powiatu aresztowań na tle politycznym było od początku czerwca zaledwie 2 wypadki. Właściwie pewne złagodzenia stosunków daje się już odczuwać dawniej a to od czasu przeniesienia /luty - marzec br/ głównej komendy Sicherheitspolizei i gestapo z Zakopanego do N.Targu. Zaznacza się to zwłaszcza na terenie samego N.Targu, gdzie nie ma już częstych dawniej przyjazdów policji na gościnne występy. Na ważniejsze przesłuchania i tak jednak przewozi się więźniów do Zakopanego. W Zakopanem przebywa w więzieniu według stanu z 17.VI. 85 więźniów, w N.Targu pomieszczenia dla więźniów są jeszcze nie wykończone. Z zakopiańskich gestapowców 15 przebywa w N.Targu, część przeniosła się do Rabki, gdzie jest szkoła gest., Jordanowa i Czarnego Dunajca.

-

Ostatnio gestapo wysłało 10 konfidentów w ubraniach harcerskich jako turystów w lasy. Jedna grupa, złożona z czterech konfid. napotkała w ub.tyg. na oddział partyzancki, który zlikwidował 3, jednemu udało się uciec. Prawdopodobnie reszta zrezygnuje z tego rodzaju wycieczek.

-

Na powiat wyznaczona została liczba 1.500 ludzi na roboty nad Sanem, zgłosiło się zaledwie 800 kilkadziesiąt, niektóre wsie nie przysłały robotników. Pociągnęło to za sobą duże represje, które rozpoczęły się już w dniu 3.VI., kiedy minął termin odstawienia robotników. Żandarmi niemieccy zgłaszali się do rodzin tych, którzy zostali wyznaczeni na roboty, a nie zgłosili się, zabierali ich siłą, nawet strzelali. Do tej pory jest 23 wypadków zastrzeleń w związku z tą akcją i próbami ucieczki chwytanych siłą. Zabierani są odstawiani do N.Targu, gdzie tworzone są z nich specjalne transporty. Dotąd odszedł jeden taki dodatkowy transport ok.120 ludzi, akcja jest jednak dalej w toku, odbywa się przy tym przeważnie w nocy.

-

Napływ uchodźców ze wschodu bardzo silny w maju, osłabł w ciągu czerwca. Zezwolenie na pobyt dostawali przeważnie Ukraińcy, którzy osiedlali się w Zakopanem i N.Targu. N.Targ jest w tej chwili siedzibą 195 uchodźców, przeważnie Ukraińców ze Stryja, Doliny, kilku ze Stanisławowa.

-

Ludzie z lasu wydali zlecenie w okolicach N.Targu, Łopusznej spędzenia wszystkich stąd owiec z hal, do dnia 18 bm. W przeciwnym

razie stada będą zajęte. W niedzielę już jedno stado z 300 owiec przedefilowało przez miasto. Zlecenie to zostało spowodowane faktem, że często pastuchy są konfidentami gestapo.

Powiat nowosądecki.

Ukazały się przed tygodniem ulotki zapowiadające golenie głów kobietom zadającym się z Niemcami. W konsekwencji były aresztowania na terenie Nowego Sącza.

-

W związku z wezwaniami do robót nad Sanem referent opieki społ. starostwa Walter pod nieobecność przewodniczącej Komitetu Opiek. p. Stadnickiej zwrócił się do kierownika biura Komitetu p. Chitry'ego żądając od niego współpracy Komitetu w wezwaniach. Pod naciskiem Waltera p. Chitry wysłał do Delegatur telegramy z podpisem p. Stadnickiej, wzywające do zgłaszania się na roboty. Protest p. Stadnickiej po jej przyjeździe znalazł całkowite zrozumienie u miejscowego starosty, który skierował ją jednak do p. Waltera, a ten oświadczył, że stanowiska swego nie zmieni.

Powiat przemyski.

Mordowanie Polaków przez Ukraińców i w odwet likwidowanie Ukr. przez Polaków nie ustaje. Ostatnio zabity został jeden Polak lat 19 i za niego dwóch Ukr. - Zmianie ulega natomiast w odniesieniu do Polaków stanowisko Niemców. Ostatnio po napadzie partyzów na folwark Liegenschaftu i zabraniu tam koni oświadczyli N., żeby tych napadających dobrze przyjąć i poczęstować, bo oni z nimi po gentlemeńsku postępują.

-

Z majątków w dalszym ciągu już nie tylko za Sanem ale nawet koło Przeworska wywiezione zostały w dalszym ciągu ewakuacji inwentarza wszystkie krowy, które porozmieszczano po folwarkach podkarpackich. Pozostały na miejscu jeszcze tylko konie.

-

Nad Sanem wycięty został pas lasu. N. przygotowują fortyfikacje nad Wisłokiem. Przywieziono w tym celu ostatnio 2 wagony betonu.

Powiat jasielski.

W dniu 16.VI. została wywieszona lista śmierci za zabicie dwóch policjantów niemieckich oraz jednego granatowego policjanta, konfidenta gestapo. Lista obejmowała 20 nazwisk. Wyrok wykonano na 12 skazańcach: na dziesięciu z poprzedniej listy oraz na dziesięciu z danej listy. W Jaśle są ostatnio mniej więcej dwie listy tygodniowo.

-

Odbyło się zebranie wydziału związku gmin w obecności Gubernatora okr. krak. Burgsdorffa, który wyrażał wielkie pochwały pod adresem wójtów i sołtysów, prosił o rady, wyrażenie wątpliwości i życzeń. Wziął również gubernator udział w towarzystwie Polaków i Ukr. w otwarciu szpitala. Do Niemców wygłosił mowę o wspólnocie europejskiej. Tę samą mowę wygłosił następnie w Krośnie.

Powiat rzeszowski.

W Rzeszowie został zabity około 14.VI. administrator majątku Czudec, Winiarski. Zabójstwa dokonał członek bojówki PPR wbijając N. nóż w plecy. Winiarski zdołał jeszcze się odwrócić i zabić przeciw-

nika, sam jednak już nie miał sił dojść do domu i zmarł z upływu krwi. Rzecz miała miejsce w nocy. Tło zajścia miało charakter porachunków politycznych. Sprawą zajęła się Kripol.

XXX - 22

Załączniki:

1/ Ogłoszenie Kreishauptmanna Krakau-Land w sprawie poboru do robót wojskowych.

2/ Preliminarz budżetowy R.